

хиляди монети, казалъ: Назначавамъ те министъръ на финансите въ царството ми. На третия, който взель мастилницата и перото, казалъ: Назначавамъ те министъръ на просвещението въ царството ми. На четвъртия, който взель сабята, казалъ: Назначавамъ те министъръ на войната въ царството ми. На петия, който взель Свещената книга, казалъ: Тебе пъкъ назначавамъ министъръ на въроизповеданията.

Питамъ: изборътъ, който петътъ пътници направили на предметитъ, отговаря ли на службите, които царътъ имъ далъ? Българитъ иматъ обичай, когато малкото дете за пръвъ пътъ проходва, мъсътъ му питка, и по този случай наредждаш на масичка нѣколко предмети, подобни на тия, които били около божеството, и оставяш детето да отиде къмъ масичката. Презъ това време родителите и роднините на детето гледатъ, къмъ кой отъ тия предмети ще посегне. По това гадаешъ, какъвъ стремежъ има детето, и какво ще стане въ бѫдеще отъ него. По това все опредѣля, кой е най-силниятъ стимулъ, или кое е най-силното желание въ човѣка. И наистина, онова, което най-силно желае човѣкъ, то е всѣкога постижимо. Първата и най-силна идея, съ която човѣкъ се ражда, може да се постигне още въ сегашния му животъ. Втората идея вече е непостижима. Ако първата идея на човѣка е да стане богатъ, ще стане; ако първата му идея е да стане министъръ, ще стане. Ако тия идеи се родятъ впоследствие, тъ ще останатъ непостигнати.

Казвамъ: като знае това, всѣки човѣкъ трѣба да отдеши отъ себе си своята първа идея. Ако първата идея въ човѣка се отнася до религията, той трѣба да знае, кое е основното качество на неговата религия. Религията не се заключава само въ кръстене, въ ходене на черкова и въ палене на свѣщи. Въ това отношение, вие не трѣба да бѫдете като онзи българинъ, когото единъ денъ срещнала една мечка, и той започналъ да се кръсти срещу нея. Този българинъ пѫтувалъ въ една гора и срещу него излѣзла мечка. Толкова много се уплашилъ той отъ мечката, че отъ страхъ започналъ да се кръсти срещу нея. Мечката го погледнала и си казала: "Щомъ ми се молишъ, нищо нѣма да ти направя. Питамъ: защо се кръстилъ той срещу мечката? Мечката разбрала ли, до кого се отнася кръстенето? Какъ мислите, по какъвъ начинъ човѣкъ може да смекчи едно голѣмо страдание или нещастие?"

Казвамъ: да се кръсти човѣкъ, това значи да мисли,